

Guide til ny og forbedret information om investeringsfonde



FINANS
DANMARK

 Dansk
Aktionærforening


FINANSTILSYNET

Det nye faktaark

Hidtil har du som detailinvestor i investeringsfonde haft adgang til et faktaark om fondene kaldet "Central Investorinformation" eller "Væsentlig Investorinformation". Fra 1. januar 2023 bliver investeringsfonde, der sælges til detailkunder, omfattet af den såkaldte PRIIPs-forordning, der indfører flere nye krav til fondenes faktaark, der fremover blot kommer til at hedde "Central Information". Formålet er det samme som hidtil, nemlig at hjælpe investorer med bedre at forstå produkternes karakteristika og vigtigste egenskaber, men nogle af oplysningerne vises og beregnes anderledes end i det tidligere faktaark. Faktaarket er på tre sider, og med de nye regler kan du fremadrettet sammenligne priser og omkostninger på investeringsfonde med en lang række andre investeringsprodukter. Denne guide er lavet i samarbejde imellem Finanstilsynet og Finans Danmark og beskriver indholdet af det nye faktaark "Central Information" med fokus på de væsentligste ændringer. Du skal være særligt opmærksom på ændrede omkostningsvisninger og ændringer af risikoklassificeringer.



Sådan læser du det nye faktaark

Nedenfor gennemgår vi kort de væsentligste ændringer i forhold til det gamle faktaark. Overskriften på hvert afsnit henviser til den samme overskrift i det nye dokument.



Hvad dette produkt drejer sig om?

I dette afsnit forklares det, hvad det er for en type investeringsfond, der er tale om, fondens eventuelle løbetid samt hvilket mål fonden har, herunder hvordan den placerer sine investeringer. Som noget nyt skal der her være en beskrivelse af, hvilken målgruppe af detailinvestorer, investeringsfonden retter sig mod.



Hvilke risici er der, og hvilke afkast kan jeg få?

I dette afsnit beskrives det risikoniveau, investeringsfonden befinder sig på i forhold til andre produkter på en skala fra 1 til 7, ligesom i det gamle faktaark. Risiko er et udtryk for, hvor sandsynligt det er, at ens investering vil give et bestemt afkast, eller om investeringen vil udvikle sig helt anderledes end det forventede. Med de nye regler kan du imidlertid sammenligne investeringsfonde med et bredere produktsortiment. Derfor er metoden til risikoklassificering ændret, så skalaen rummer alle typer af produkter, og så de fordeles over hele 7-trins skalaen.

Det vil normalt være forbundet med mindre risiko at investere i en investeringsforening eller kapitalforening i forhold til alle andre typer af finansielle produkter. Derfor vil de fleste investorer i investeringsforeninger og kapitalforeninger opleve, at risikoklassificeringen af deres investering falder pr. den 1. januar, hvor de nye regler træder i kraft. Det er vigtigt at forstå, at ændringen i risikoklassificering som følge af overgangen til de nye regler ikke afspejler en lavere faktisk risiko for produktet. Som investor skal man således vænne sig til, at det der er en ny 7-trins skala..

Du kan læse mere om den ændrede risikoklassificering i afsnittet "Ændrede risikoklassificeringer".



Resultatscenarier

I det gamle faktaark var der oplysninger om, hvordan investeringsfondens afkast havde udviklet sig historisk. Der blev desuden gjort opmærksom på, at tidligere afkast ikke er nogen garanti for fremtidige afkast.

For at give dig et indtryk af, hvor meget afkastet kan variere, vil der i det nye faktaark fremgå fire resultatscenarier. De viser



henholdsvis et stressscenarie, et negativt scenarie, et neutralt scenarie og et positivt scenarie. Disse scenarier er skøn baseret på statistik for fondenes eller tilsvarende fondes historiske afkast, og der knyttes en eller flere tidshorisoner til hvert af dem.

Scenarierne illustrerer, hvordan investeringen kan udvikle sig, og er opgjort efter omkostninger. Scenarierne vises desuden både i procent og i kroner.

Det gamle faktaarks oplysning om, at tidligere afkast ikke er nogen garanti for fremtidige afkast, gælder stadig, selvom det ikke står i det nye faktaark.



Hvad sker der, hvis investeringsfonden ikke er i stand til at foretage udbetalinger?

Her kan du finde oplysning om, hvorvidt du ved købet af det finansielle produkt er dækket af nogen beskyttelse, hvis producenten bliver insolvent, og om du kan lide noget tab i den forbindelse.



Hvilke omkostninger er der?

Her kan du se hvilke omkostninger, der er knyttet til produktet. Det gælder både omkostninger over tid, løbende omkostninger og omkostninger ved køb og salg af investeringsproduktet. Desuden kan du se, om der beregnes et resultatgebyr fra fondens forvalter. De oplysninger fremgik også af det gamle faktaark.

En væsentlig ændring består i, at der ikke længere vil blive oplyst om Årlige Omkostninger i Procent, det såkaldte ÅOP-omkostningstal. ÅOP fremgik ikke direkte af det gamle faktaark, men blev vist på blandt andet investeringsfondenes hjemmesider og ved køb og salg af investeringsfonde igennem dit pengeinstitut.

I stedet får du nu oplysning om, hvor meget omkostningerne vil påvirke dit afkast, hvis du går ud af fonden på forskellige tidspunkter. Det har betydning, fordi omkostningerne som regel bliver lavere, jo længere du holder investeringen. Oplysningen gives både som et beløb og i procent. I de løbende omkostninger indregnes både administrationsomkostninger og transaktionsomkostninger. Transaktionsomkostninger omfatter både de direkte handelsomkostninger og de såkaldte indirekte handelsomkostninger. De indirekte handelsomkostninger blev tidligere oplyst separat sammen med ÅOP.



Hvor længe bør jeg beholde det, og kan jeg tage penge ud undervejs?

Her kan du se, hvor længe det bliver anbefalet, at du beholder det finansielle produkt.



Hvordan kan jeg klage?

Her kan du se, hvor du kan klage over produktet, producentens adfærd eller rådgivningen om produktet.



Anden relevant information

Hvis der findes anden relevant information om produktet, kan du i dette afsnit se, hvor du kan finde denne information. Særligt vil der for investeringsfonde i denne sektion være en henvisning til, hvor du kan finde information om de historiske afkast, som var en del af de gamle faktaark før 1. januar 2023.

Ændrede risikoklassificeringer

Risikoklassificeringen i det nye faktaark beregnes ud fra afkast-data over en 5-årig periode. Når der er beregnet en årlig statistisk variation, også kaldet volatilitet, omsættes denne via en tabel til en klassificering fra 1-7 på en skala, hvor 1 udgør den mindst risikable investering – altså den investering, hvor det historiske afkast har vist mindst udsving. 7 er den mest risikable investering.

Eksempel

En investeringsfond, der investerer i aktier, vil typisk have en risikoklasse på 5 eller 6, mens en fond, der investerer i danske obligationer, vil have en risikoklasse på 2 eller 3. Skalaen er konstrueret, så investeringsfonde med forskellige typer af strategier og risikoprofil placerer sig jævnt hen over 7-trins skalaen.

For at risikoklassificeringen fremover kan omfatte en bredere vifte af investeringsprodukter, er modellen til opgørelse af risiko ændret, så alle risikoelementer er omfattet.

Når det fremover er PRIIPS-metoden, der bliver anvendt til risikoklassificering, vil de fleste produkter opnå en lavere risikoklasse end ved den gamle metode – også selvom produktet er fuldstændig identisk.

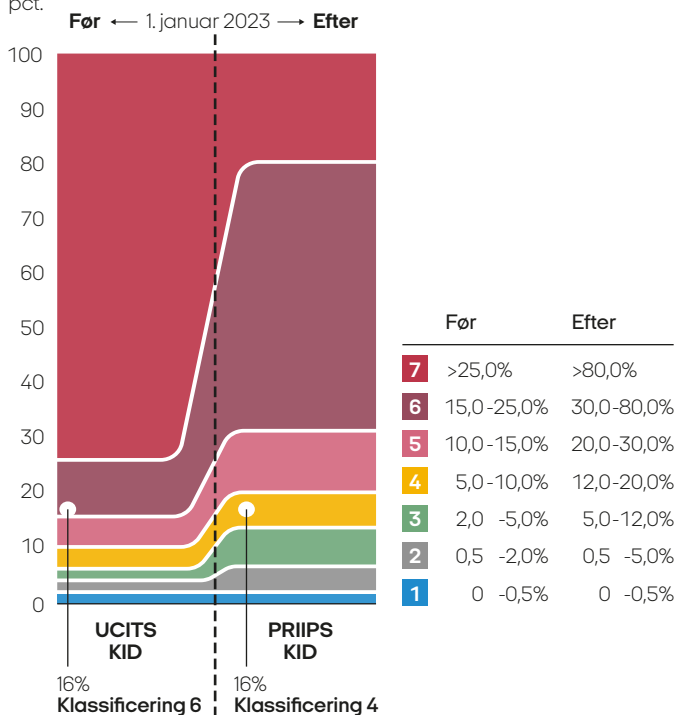
Eksempel

En investeringsfond med en aktiestrategi, hvor volatiliteten er opgjort til 16% vil i det gamle faktaark have en risikoklasse på 6, mens den i det nye vil have en risikoklasse på 4.

I figuren nedenfor kan du se, hvordan de nye regler påvirker risikoklassificeringen for alle danske investeringsfonde.

Risikoklassificering før og efter den 1. januar 2023

Udsving i afkast
[volatilitet]
pct.





Det er vigtigt, at du som investor forstår, at dette tilsyneladende fald i produkternes risiko alene skyldes en teknikalitet. Den faktiske risiko, som du påtager dig via dine investeringer, er uændret - det er bare en anden skala, som udtrykker risikoen. Det svarer til, at man beslutter at udtrykke en temperatur på Celsius-skalaen i stedet for på Fahrenheit-skalaen. Temperaturen er den samme, men den udtrykkes blot anderledes. Det er det, der nu sker med risikoklassificeringen af investeringsfondene. Det er vigtigt at forstå, at ændringen i risikoklassificering for produktet ikke nødvendigvis afspejler en lavere faktisk risiko for produktet.

Læs mere om ændringerne i risiko klassificeringer på Finanstilsynets hjemmeside.



FINANS
DANMARK



Dansk
Aktionærforening



FINANSTILSYNET